

z dnia 9 października 2015 r.

**w sprawie Programu Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy dla Powiatu
Nowosądeckiego na lata 2015 - 2020**

Na podstawie art. 4 ust.1 pkt 17 oraz art. 12 pkt 9c ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 1445, z późn. zm.) oraz art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 149, z późn. zm.) Rada Powiatu Nowosądeckiego na wniosek Starosty Nowosądeckiego uchwala, co następuje:

- § 1. Uchwala się "Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego na lata 2015 - 2020" stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Staroście Nowosądeckiego.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Powiatu
Nowosądeckiego

Zygmunt Paruch

P O W I A T O W Y
URZĄD PRACY
DLA POWIATU NOWOSĄDECKIEGO

**Program Promocji Zatrudnienia
oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy
dla Powiatu Nowosądeckiego
na lata 2015-2020**

Nowy Sącz, sierpień 2015

Spis treści

Wstęp.....	2
Rozdział I: Charakterystyka lokalnego rynku pracy.....	3
1. Demograficzno-gospodarczy profil powiatu nowosądeckiego.....	3
2. Charakterystyka i bieżąca analiza stanu bezrobocia.....	10
Rozdział II: Analiza SWOT lokalnego rynku pracy.....	18
Rozdział III: Program na lata 2015-2020.....	19
1. Priorytety, cele i działania.....	19
2. Wskaźniki realizacji i źródła finansowania	24
3. Monitoring i sprawozdawczość.....	25

Wstęp

Program Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego na lata 2015 – 2020, został opracowany na podstawie art. 9, ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 roku, poz. 149), który stanowi:

„Do zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy należy opracowanie i realizacja programu promocji i zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy stanowiącego część powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, o której mowa w odrębnych przepisach.”

Program Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego określa cele i zadania w zakresie aktywizacji zawodowej i podtrzymywania zdolności do pracy bezrobotnych mieszkańców powiatu nowosądeckiego, realizowane w imieniu Starosty Nowosądeckiego przez Powiatowy Urząd Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego.

Program został przygotowany w oparciu o dokumenty strategiczne wyższej rangi o zasięgu:

1. Krajowym:

- Ustawę o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 roku (Dz. U. z 2015, poz. 149),
- Krajowy Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na lata 2015-2017,
- Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (POWER).

2. Regionalnym:

- Strategię Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020,
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020.

3. Powiatowym:

- Strategię Rozwoju Powiatu Nowosądeckiego na lata 2011-2020 Aktualizacja,
- Powiat Nowosądecki – Nowe Wyzwania, Nowe Nadzieje. Uszczegółowienie założeń rozwojowych dla powiatu nowosądeckiego na lata 2015-2018 z perspektywą do 2022 roku.

Jednostką organizacyjną powiatu nowosądeckiego odpowiedzialną za realizację polityki rynku pracy jest Powiatowy Urząd Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego. Istotą powstałego dokumentu jest wyznaczenie priorytetów odpowiadających na pytanie co zamierza się osiągnąć, celów operacyjnych określających w jaki sposób to uzyskać i działań za pomocą których będą zrealizowane zamierzone cele.

Program Promocji został poddany szerokim konsultacjom społecznym poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Urzędu oraz rozesłanie do organizacji pracodawców, związków zawodowych, ośrodków pomocy społecznej oraz innych instytucji zajmujących się problematyką rynku pracy, z prośbą o zapoznanie się i akceptację lub zgłoszenie ewentualnych uwag i propozycji.

Konsultacje trwały do końca lipca br., a wszystkie zgłoszone w ich trakcie uwagi zostały uwzględnione w poniższym dokumencie.

I. Charakterystyka lokalnego rynku pracy

1. DEMOGRAFICZNO-GOSPODARCZY PROFIL POWIATU NOWOSĄDECKIEGO

Powiat Nowosądecki zlokalizowany jest w południowo-wschodniej części Małopolski. Leży w Beskidzie Niskim i graniczy z Republiką Słowacką (od południa), z powiatem gorlickim (od wschodu), z powiatem tarnowskim i brzeskim (od północy) oraz z powiatem limanowskim i nowotarskim (od zachodu).

Powiat Nowosądecki znajduje się na pierwszym miejscu w województwie małopolskim pod względem wielkości powierzchni, która wynosi 1 550 km² i stanowi 10,3 % całej powierzchni Małopolski i 0,49% powierzchni kraju. Większość powiatu zajmują tereny górskie i wyżynne (pogórza), a także doliny rzeczne Dunajca z jego głównymi dopływami: Popradem i Kamienicą. W skład Powiatu Nowosądeckiego wchodzi 16 gmin – jedna gmina posiada status miejski – miasto Grybów, cztery gminy miejsko – wiejskie (Krynica Zdrój, Muszyna, Piwniczna Zdrój, Stary Sącz) oraz 11 gmin wiejskich: Chełmiec, Gródek nad Dunajcem, Grybów, Kamionka Wielka, Korzenna, Łabowa, Łącko, Łososina Dolna, Nawojowa, Podegrodzie i Rytro.

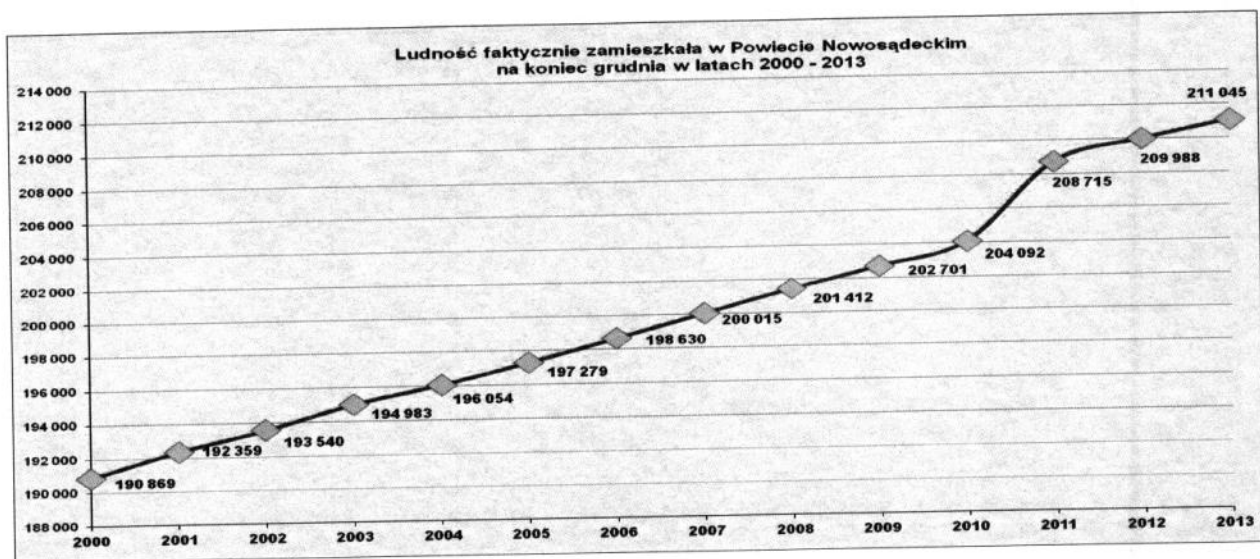
Gminy wchodzące w skład Powiatu Nowosądeckiego różnią się między sobą, jeżeli chodzi o działania gospodarcze prowadzone w poszczególnych gminach. Zróżnicowanie to wynika z charakteru danej gminy. Jedne gminy nastawione są na rolnictwo, inne zaś na turystykę i wypoczynek.

Powiat Nowosądecki jest powiatem o bardzo wysokiej atrakcyjności krajobrazowej i turystycznej, dlatego też specjalizuje się w turystyce uzdrowiskowo – leczniczej. Najbardziej znanymi uzdrowiskami są Krynica – Zdrój oraz leżące w dolinie Popradu: Muszyna, Złockie, Żegiestów i Piwniczna – Zdrój. Powstają zatem inwestycje związane z budową baz noclegowych (hotele, pensjonaty) i obiekty sportowo-rekreacyjne (wyciągi narciarskie, baseny, kąpieliska). Powiat Nowosądecki posiada odpowiedni potencjał do rozwoju większości form spędzania wolnego czasu.

1.1. Ludność.

Na koniec 31.12.2013 r. liczba ludności w Powiecie Nowosądeckim wynosiła **211 045 osób**, w tym mężczyzn 105 105 (49,8%) i kobiet 105 940 (50,2%). Ludność Powiatu Nowosądeckiego stanowiła 6,3% ludności województwa małopolskiego (3 360 581 osób).

Liczbę ludności w Powiecie Nowosądeckim przedstawia wykres poniżej.

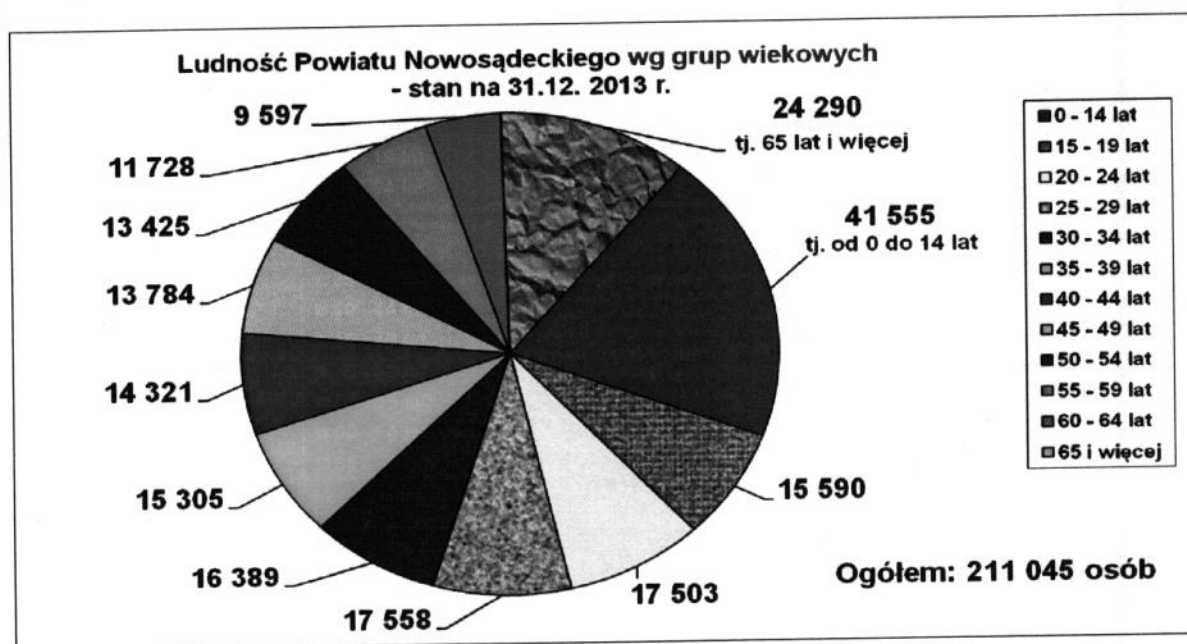

W Powiecie Nowosądeckim panuje korzystna sytuacja demograficzna i od wielu lat liczba ludności utrzymuje tendencję wzrostową. W 2013 r. w stosunku do roku poprzedniego liczba ludności wzrosła 1057 osób.

Współczynnik feminizacji w 2013 r. pozostał bez zmian i wyniósł 101 kobiet na 100 mężczyzn.

Większość mieszkańców Powiatu Nowosądeckiego skupiona jest na wsi – 173 637 osoby (82,3 %). W miastach mieszka 37 408 osób tj. 17,7 %. Powiat Nowosądecki charakteryzuje się jednym z niższych wskaźników gęstości zaludnienia – 136 osób/km².

Zmiany relacji liczby ludności miast i wsi w ostatnich latach były kierunkowo ustabilizowane, czyli nadal widoczny był trend zmniejszania się ludności miast na korzyść zwiększania się mieszkańców wsi.

Pod względem struktury wiekowej ludność Powiatu Nowosądeckiego prezentuje się jako społeczność z przewagą ludzi młodych.

Ludność Powiatu Nowosądeckiego wg ekonomicznych grup wieku.

Lata stan na 31.12.	Ogółem osoby	przedprodukcyjny 0 - 17 lat		produkcyjny 18 - 59/64 lat		poprodukcyjny 60 lat/65 +	
		osoby	% do ogółu	osoby	% do ogółu	osoby	% do ogółu
2012 r.	209 988	51 291	24,4	130 115	62,0	28 582	13,6
2013 r.	211 045	50 685	24,0	131 128	62,1	29 232	13,9

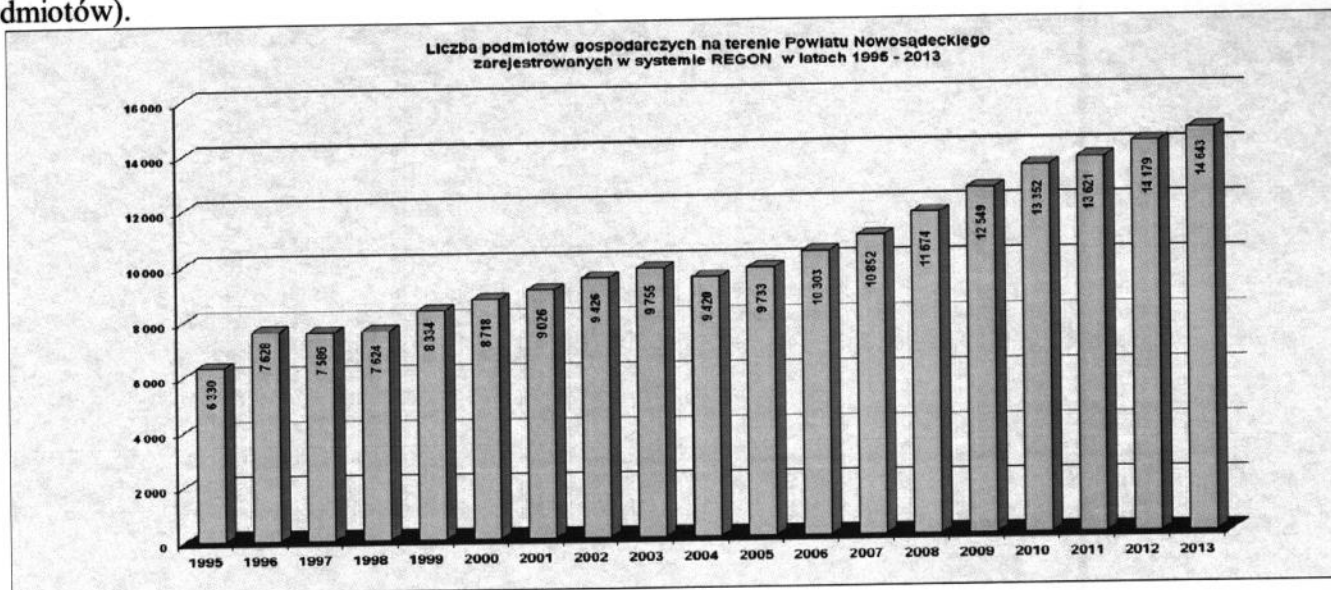
Zmniejsza się udział ludności w wieku przedprodukcyjnym, czyli osób do 17 lat. Wzrasta udział osób w wieku produkcyjnym, co jest bardzo dobrą statystyką dla rynku pracy, gdyż te osoby stanowią podstawę gospodarki naszego powiatu. Wzrasta powoli liczba ludności w wieku poprodukcyjnym.

Podmioty gospodarki narodowej i ich charakterystyka.

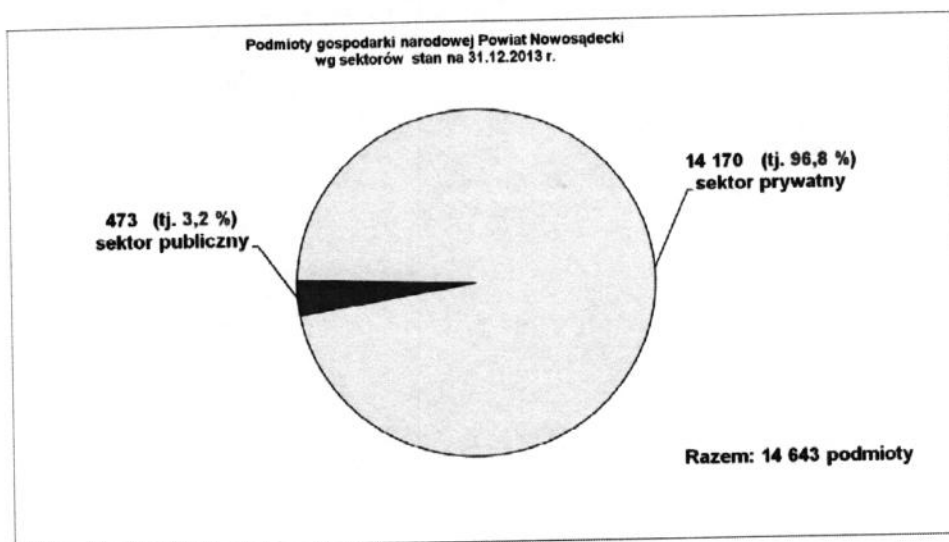
Podmioty gospodarki narodowej są najważniejszym elementem rynku pracy, ponieważ podmioty gospodarcze oferują i tworzą wolne miejsca pracy, co z kolei ma wpływ na sytuację gospodarczo-ekonomiczną lokalnego rynku pracy. Dlatego też poniżej przedstawiono charakterystykę podmiotów gospodarczych wg REGON, sektorów własności, klas wielkości oraz sekcji PKD.

Na koniec grudnia 2013 r. w Powiecie Nowosądeckim funkcjonowały **14 643 podmioty gospodarki narodowej**. W stosunku do roku poprzedniego liczba podmiotów wzrosła o 464.

Udział podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w systemie REGON w Powiecie Nowosądeckim stanowił 4,2 % wszystkich podmiotów funkcjonujących w województwie małopolskim (351 074 podmioty) i 0,4 % podmiotów funkcjonujących w Polsce (4 070 259 podmiotów).

Analiza ilościowa podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON wskazuje, że od 2005 r. liczba podmiotów gospodarczych systematycznie rosła, co świadczy o rozwoju przedsiębiorczości w Powiecie Nowosądeckim.

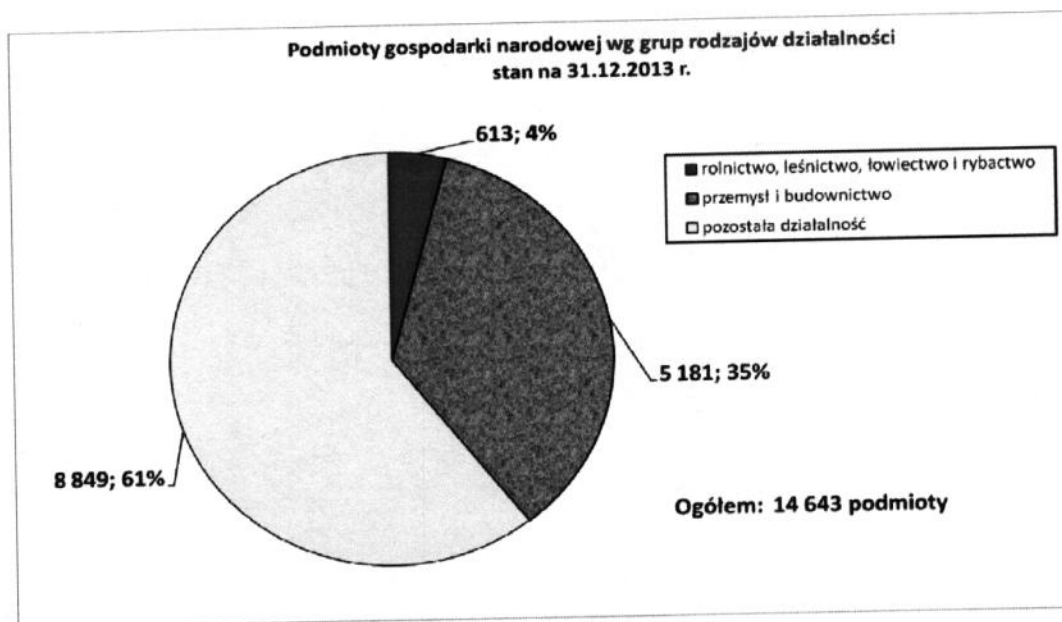

Zdecydowaną większość podmiotów wpisanych do rejestru REGON stanowiły jednostki sektora prywatnego 96,8 %, natomiast 3,2 % to jednostki sektora publicznego. Sektor prywatny w Powiecie Nowosądeckim zdominowany jest przez osoby fizyczne samodzielnie prowadzące działalność gospodarczą i te najmniejsze jednostki stanowią aż 85,2 % wszystkich podmiotów prywatnych. Trwa więc rozwój prywatnych podmiotów gospodarczych szczególnie mikro i małych firm. Wielkość podmiotów jest określana liczbą zatrudnionych w nich osób.

Podmioty gospodarki narodowej wg wielkości zatrudnienia w 2013 r.

Podmioty gospodarki narodowej Powiat Nowosądecki	Liczba podmiotów gospodarczych	Udział %
Ogółem	14 643	100
z tego:		
0 do 9 osób	13 964	95,4
10 do 49 osób	592	4,0
50 do 249 osób	83	0,6
250 do 999 osób	4	0,02

Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej w Powiecie Nowosądeckim zatrudnia od 0 do 9 pracowników – 13 964 podmioty tj. 95,4 % ogółu wszystkich podmiotów w powiecie.

Analiza danych statystycznych pozwala stwierdzić, że w 2013 r. kluczowymi gałęziami dla naszego rynku pracy są sektory: budowlany, handlowy i przemysłowy, co tym samym określa specjalizację firm Powiatu Nowosądeckiego. Tak więc struktura branżowa naszej lokalnej gospodarki nie uległa istotnym zmianom. Dominującym rodzajem działalności gospodarczej jest budownictwo – 3 993 tj. 27,1 % ogółu podmiotów. Co trzecie zarejestrowane przedsiębiorstwo w Powiecie Nowosądeckim prowadzi działalność budowlaną. Cały sektor budowlany jest w rękach prywatnych. W dalszej kolejności handel – 3 064, tj. 20,9 % z wyjątkiem 1 podmiotu również cała sekcja w rękach prywatnych, przetwórstwo przemysłowe – 1 096 tj. 7,5 % cała sekcja w rękach prywatnych.

Jak widać ponad połowę (8 153 podmioty, tj. 55,7 %) jednostek w naszym powiecie działało w trzech sekcjach budownictwo, handel i przemysł.

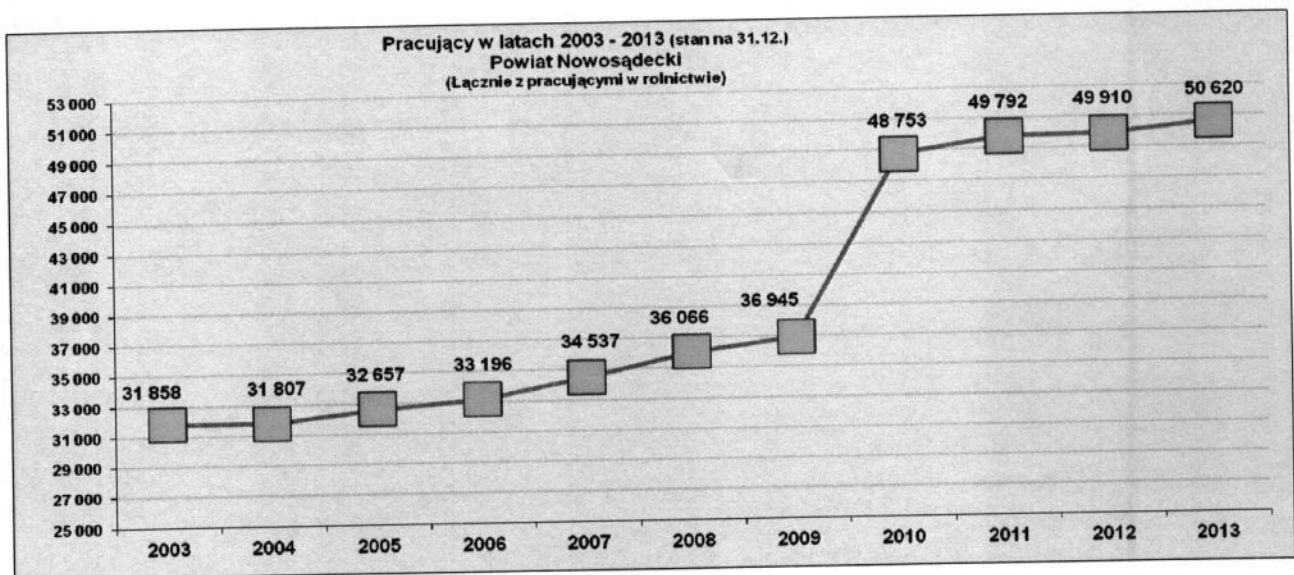
Powiat Nowosądecki jest powiatem bardzo ludnym, dlatego jest niezwykle atrakcyjnym terenem dla inwestujących w placówki handlowe (dużo kupujących) i działalność usługową (m.in. usługi czasu wolnego, usługi na rzecz osób w podeszłym wieku, usługi wiedzo-chłonne). Natomiast jest trudniejszy dla inwestorów przemysłowych ze względu na słabą dostępność komunikacyjną. Należy zaznaczyć, że odległość od ośrodków gospodarczych jest jedną z determinant poziomą przedsiębiorczości.

W sektorze publicznym dominują podmioty z sekcji „edukacja” - 317 podmiotów, co stanowi 67,0 % sektora publicznego ogółem (473 podmioty).

Pomimo wzrostu podmiotów gospodarczych, Powiat Nowosądecki nie należy do czołówki regionów pod względem stopnia rozwoju przedsiębiorczości. Wskaźnik przedsiębiorczości w Powiecie Nowosądeckim jest niski i kształtuje się na poziomie – **69 firm na 1000 mieszkańców**. W dużym uproszczeniu oznacza to, że w powiecie jest mało zakładów /firm w stosunku do liczby ludności zamieszkującej powiat.

1.2. Pracujący (dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób).

Na koniec 2013 r. liczba osób pracujących **łącznie** z rolnictwem indywidualnym wynosiła **50 620 osób**. Dane na ten temat prezentuje wykres poniżej.

**Pracujący * łącznie z rolnictwem indywidualnym
w latach 2008 - 2013**

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2008	Stan na 31.12.2009	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2011	Stan na 31.12.2012	Stan na 31.12.2013
Pracujący ogółem	36 066	36 945	48 753	49 792	49 910	50 620
w tym						
mężczyźni	18 626	19 282	23 862	24 807	24 836	25 002
kobiety	17 440	17 663	24 891	24 985	25 074	25 618
wg sektorów ekonomicznych						
Sektor rolniczy	15 378	15 153	27 275	27 261	27 265	27 312
Sektor przemysłowy	7 243	8 167	8 111	8 942	9 119	8 936
Sektor usługowy	13 445	13 625	13 367	13 589	13 526	14 372

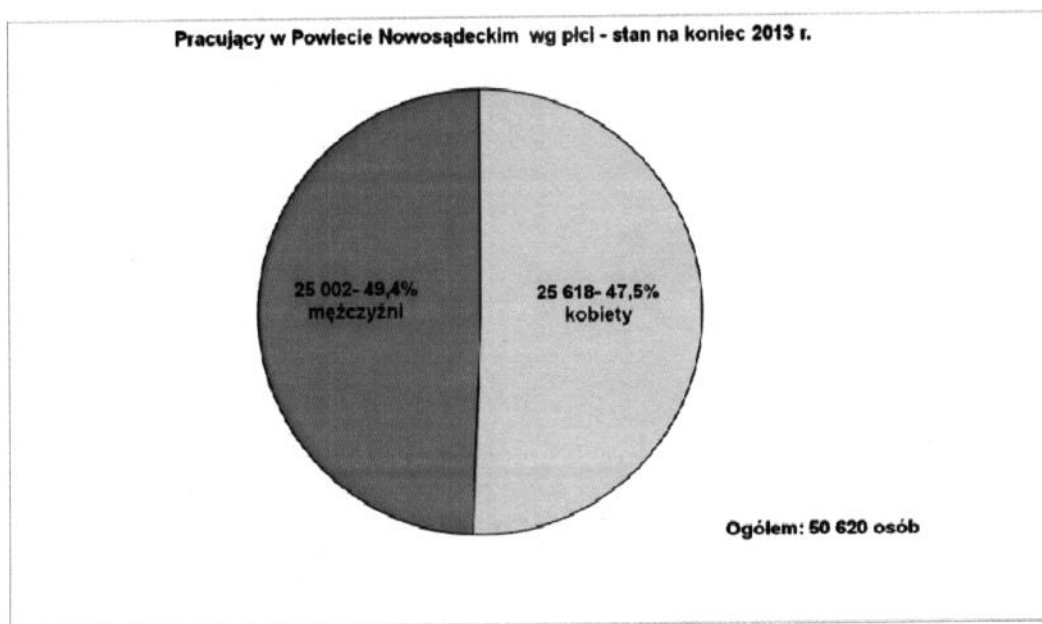
*/ dane **nie obejmują** podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących **do 9 osób**.

Na przestrzeni lat 2008 - 2013 liczba osób pracujących systematycznie wzrastała, w sumie o kilkanaście tysięcy osób w stosunku do początku analizowanego okresu. Wzrost ten miał miejsce głównie w sektorze „usługowym”, mniejszy wzrost widoczny był w sektorze „rolnictwo”, natomiast spadek pracujących wystąpił w sektorze „przemysłowym”.

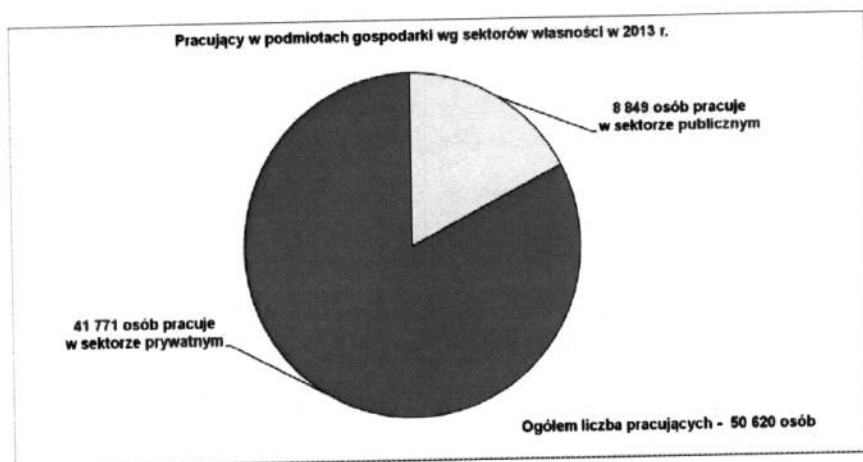
Uwagę przykuwa bardzo wysoka liczba osób pracujących w rolnictwie (53,9%), natomiast znacznie mniej osób pracowało w przemyśle (17,7%) i handlu (28,4%). W sektorze rolniczym i usługowym widoczna jest przewaga pracujących kobiet, natomiast sektor przemysłowy zdominowany został przez mężczyzn – dane zawarte w tabeli poniżej.

Sektor	Ogółem	% udział	kobiety	mężczyźni
Sektor rolniczy	27 312	53,9	14 270	13 042
Sektor przemysłowy	8 936	17,7	1 935	7 001
Sektor usługowy	14 372	28,4	9 413	4 959
RAZEM	50 620	100 %	25 618	25 002

Wśród pracujących przeważają w niewielkim procencie mężczyźni.

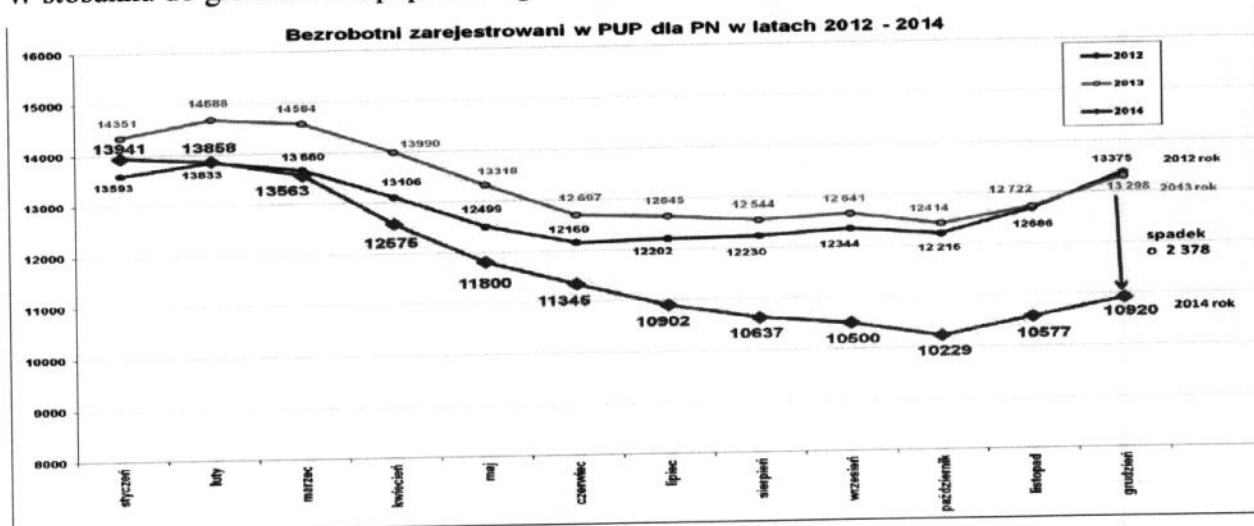
Z ogólnej liczby pracujących tylko 17,5% (8 849 osób) pracowało w sektorze publicznym, natomiast aż 82,5% (41 771 osób) pracowało w sektorze prywatnym.

2.CHARAKTERYSTYKA I BIEŻĄCA ANALIZA STANU BEZROBOCIA.

2.1. Bezrobocie i zmiany zachodzące w 2014 r.

Rok 2014 r. był rokiem pozytywnej zmiany w liczbie bezrobotnych. Po latach wysokiego bezrobocia w 2014 roku nastąpiło jego wyhamowanie. **Na koniec grudnia 2014 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego zarejestrowanych było 10 920 osób bezrobotnych.** W stosunku do grudnia roku poprzedniego liczba bezrobotnych zmniejszyła się o **2 378 osób.**

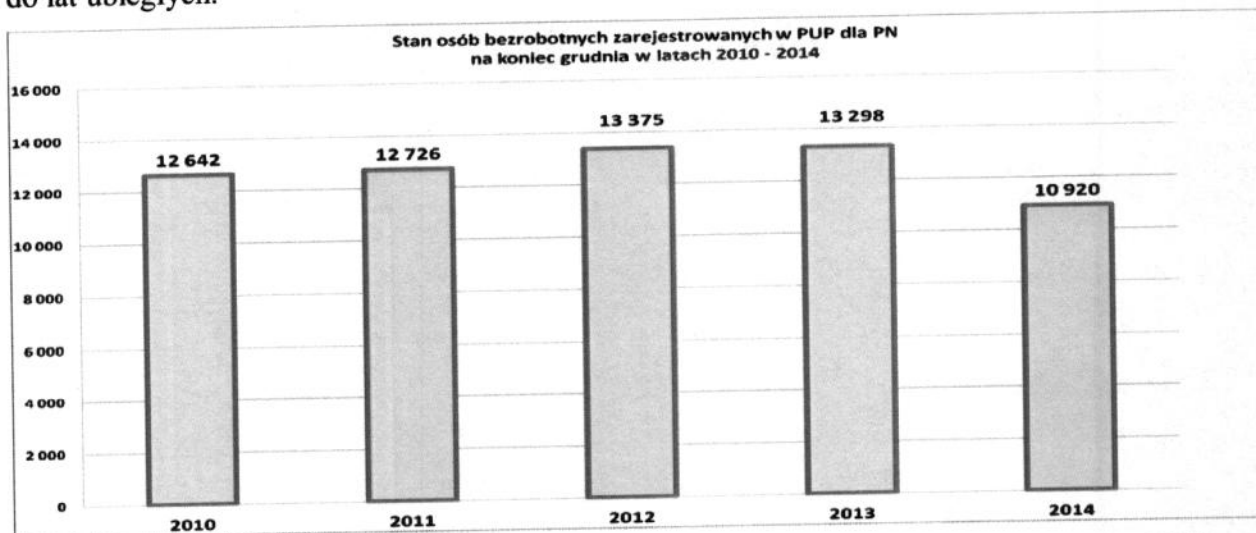

Czynniki, które miały wpływ na obniżenie stanu bezrobocia w 2014 r. to między innymi:

- dający się zaobserwować powolny wzrost gospodarczy,
- zwiększona mobilność osób poszukujących pracy - dużo osób szuka pracy w dużych miastach w kraju lub wyjeżdża do pracy za granicę,

- koniunktura na rynku budowlanym, dzięki której prosperują branże związane z budownictwem takie jak transport, przemysł, handel i branża reklamowa,
- brak większych zwolnień grupowych w regionie,
- intensywne i skuteczne działania aktywizujące urzędu pracy (pozyskiwanie ofert pracy i realizacja programów rynku pracy).

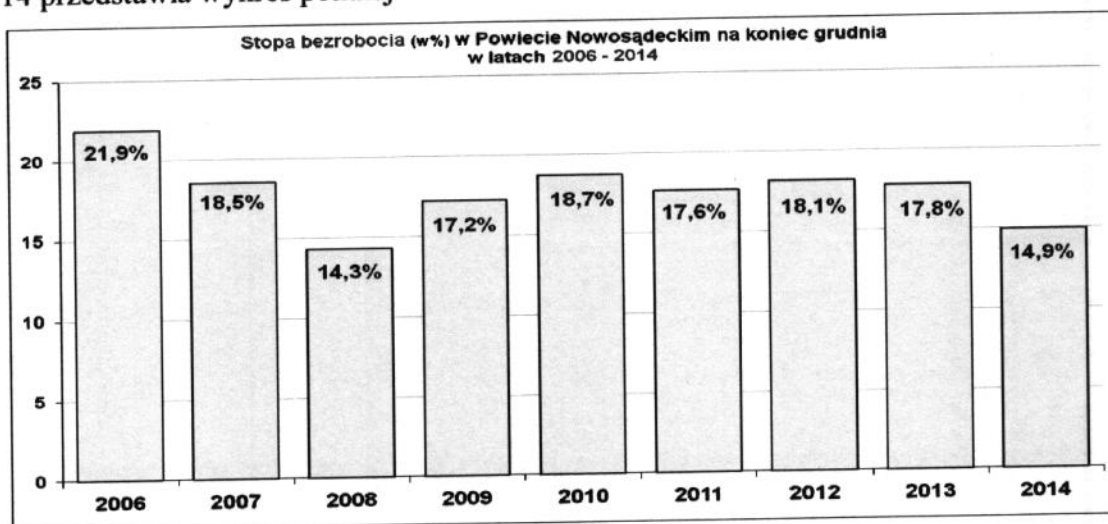
Kolejny wykres obrazuje korzystną statystycznie sytuację na rynku pracy w 2014 r. w stosunku do lat ubiegłych.

Stopa bezrobocia w powiecie nowosądeckim na koniec grudnia 2014 r. wyniosła 14,9%.

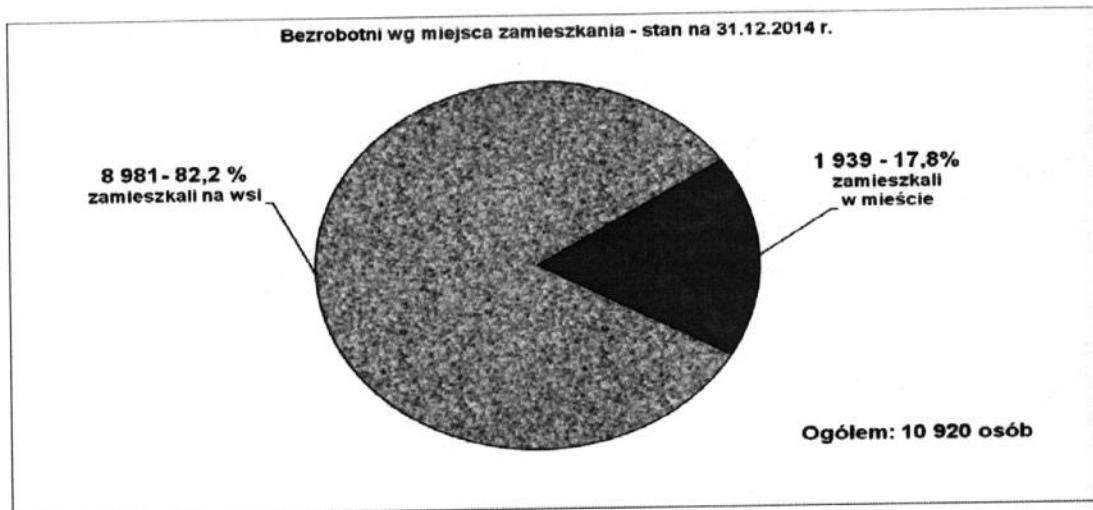
Pod względem wysokości stopy bezrobocia nasz powiat plasował się na 3 miejscu wśród powiatów Województwa Małopolskiego z najwyższą stopą bezrobocia.

Zmiany wartości stopy bezrobocia na terenie Powiatu Nowosądeckiego w latach 2006 – 2014 przedstawia wykres poniżej.

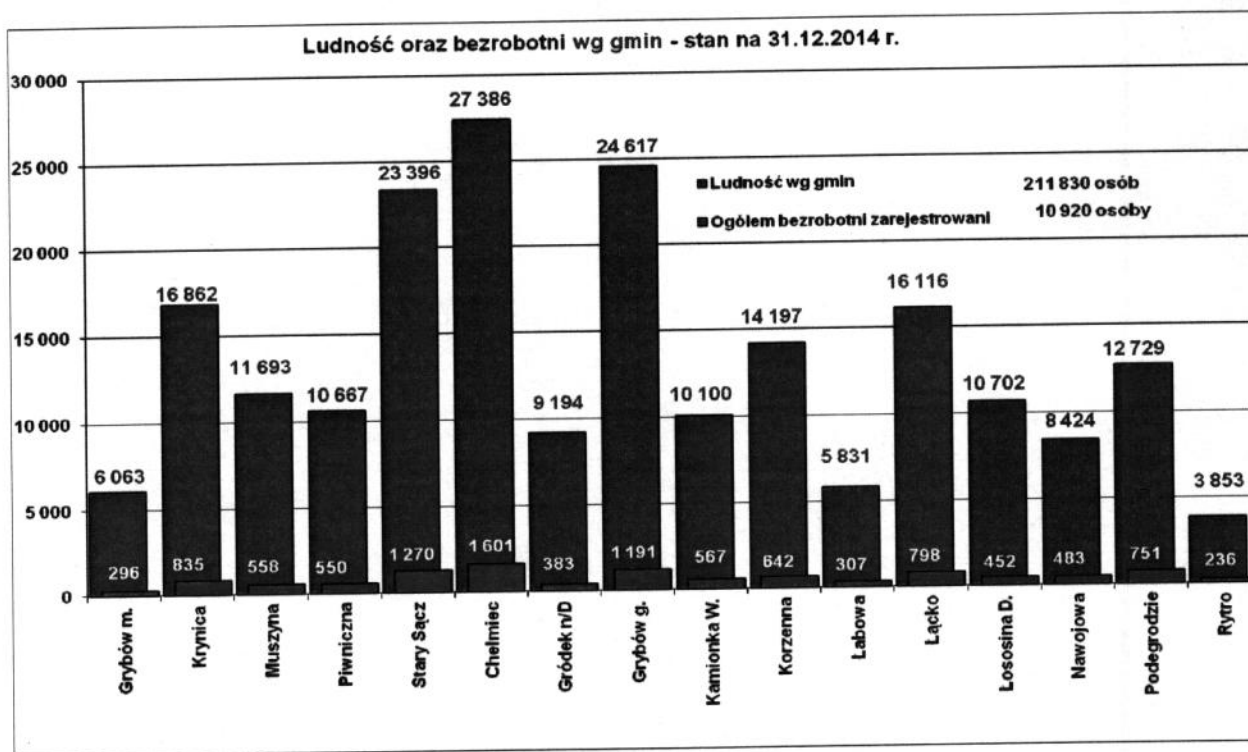
W 2014 roku zarejestrowano 14 838 nowych bezrobotnych (czyli o 1 293 osoby mniej niż w poprzednim roku). Z rejestrów urzędu pracy wyłączono 17 216 osób (czyli o 1 008 osóbwięcej

niż w roku poprzednim).

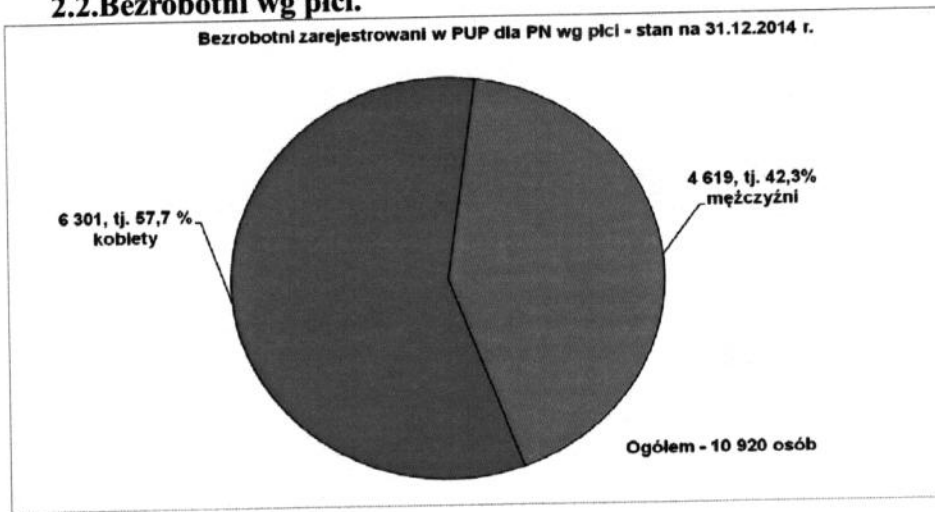

Bezrobotni zamieszkali na wsi to 82,2 % ogółu bezrobotnych.

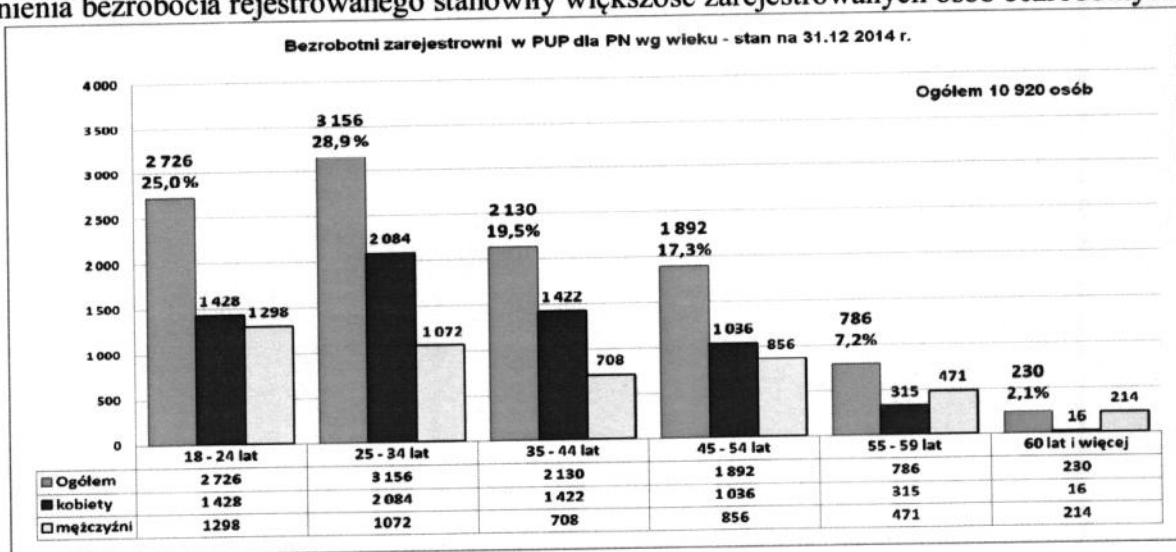
Poniższy wykres obrazuje skalę bezrobocia w poszczególnych gminach Powiatu Nowosądeckiego.

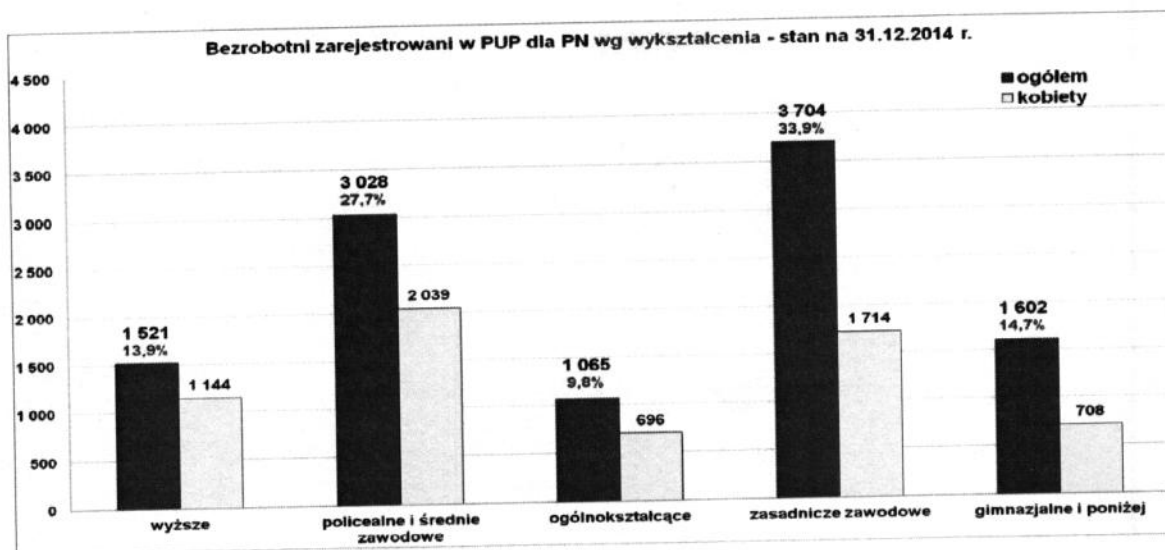
2.2. Bezrobotni wg płci.

W 2014 r. wśród osób bezrobotnych przeważały kobiety. Kobiety od samego początku istnienia bezrobocia rejestrowanego stanowiły większość zarejestrowanych osób bezrobotnych.

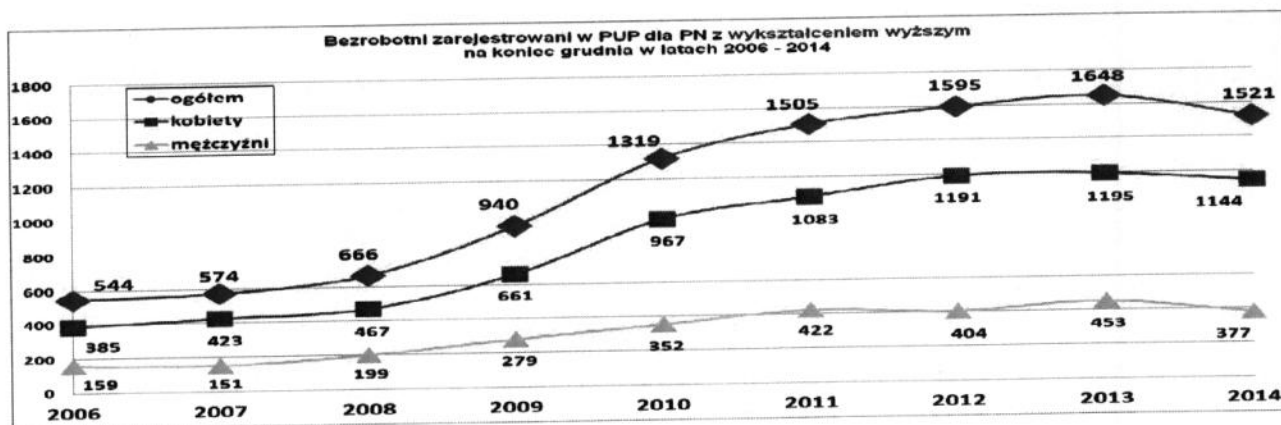
Struktura wg wieku osób bezrobotnych na koniec grudnia 2014 r. wskazuje na trudną sytuację ludzi młodych. Osoby w wieku 18 – 34 lat stanowią dominującą grupę zarejestrowanych bezrobotnych – 5 882, tj. 53,9 % ogółu bezrobotnych.

Wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych najwięcej jest osób posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe – 3 704 osoby, tj. 33,9 % ogółu bezrobotnych.

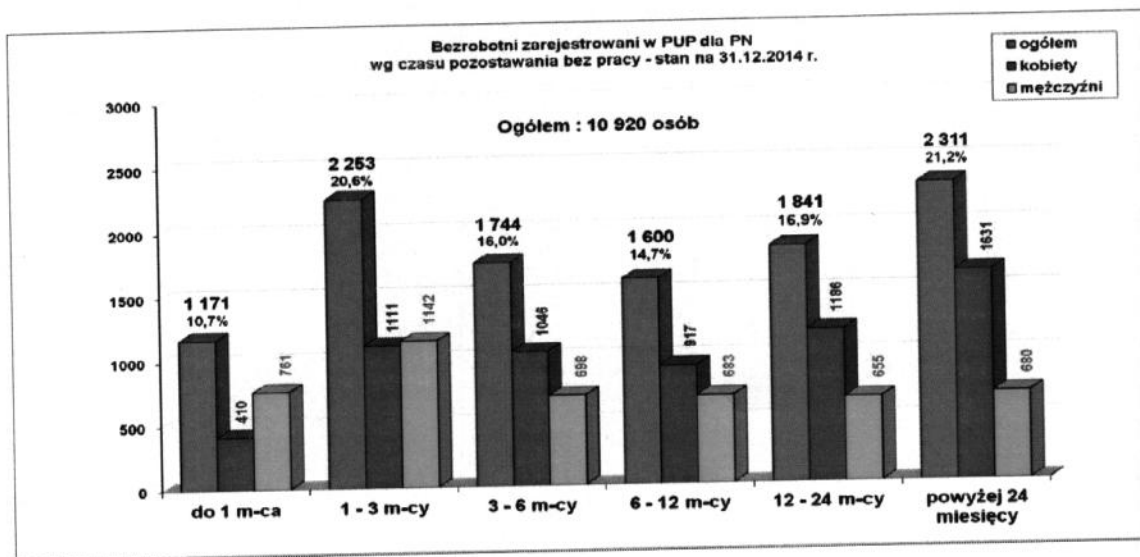
Na drugim miejscu są bezrobotni z wykształceniem policealnymi średnim zawodowym (3 028 osób, tj. 27,7 %). Kolejną liczną grupą są bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnymi poniżej 1 602 osoby, tj. 14,7 % ogółu bezrobotnych.

Uwagę zwraca procent zarejestrowanych bezrobotnych z wykształceniem wyższym – 13,9 %, czyli 1 521 osób. Oznacza to, że co siódmy zarejestrowany bezrobotny w PUP PN posiada wykształcenie wyższe. W tej grupie 75%, to kobiety.

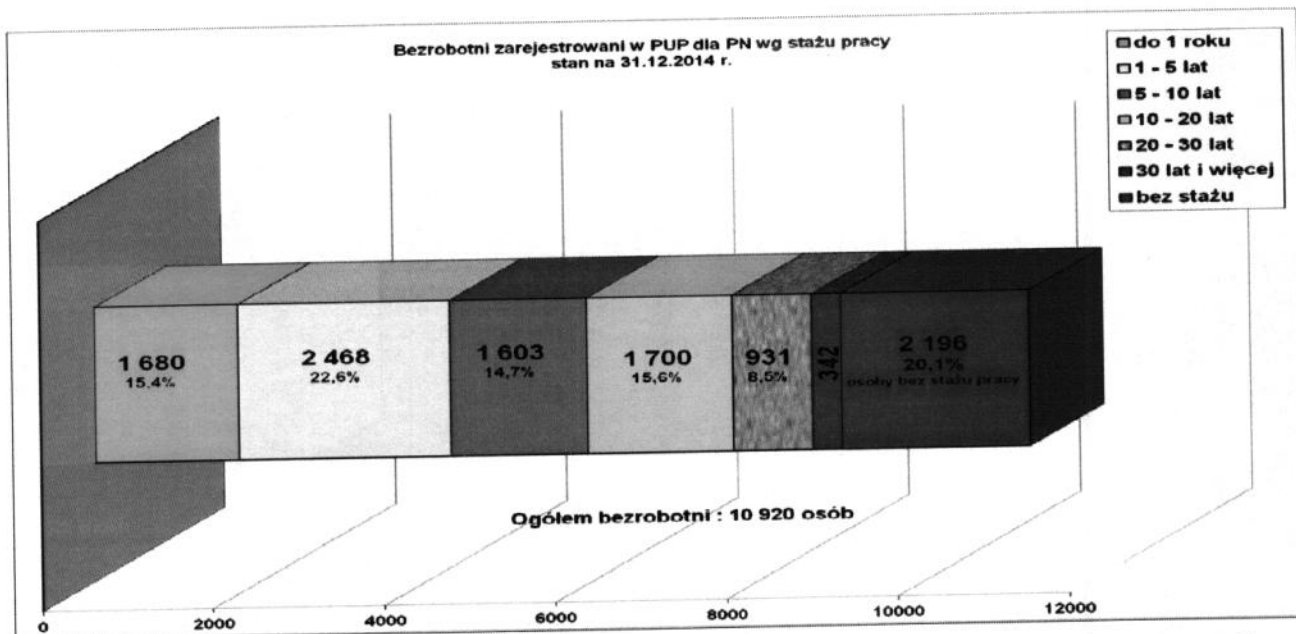

Lokalny rynek pracy nie jest w stanie wchłonąć wszystkich bezrobotnych z wyższym wykształceniem, co świadczy o tym, że studia przestały już być gwarancją uzyskania zatrudnienia.

Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy

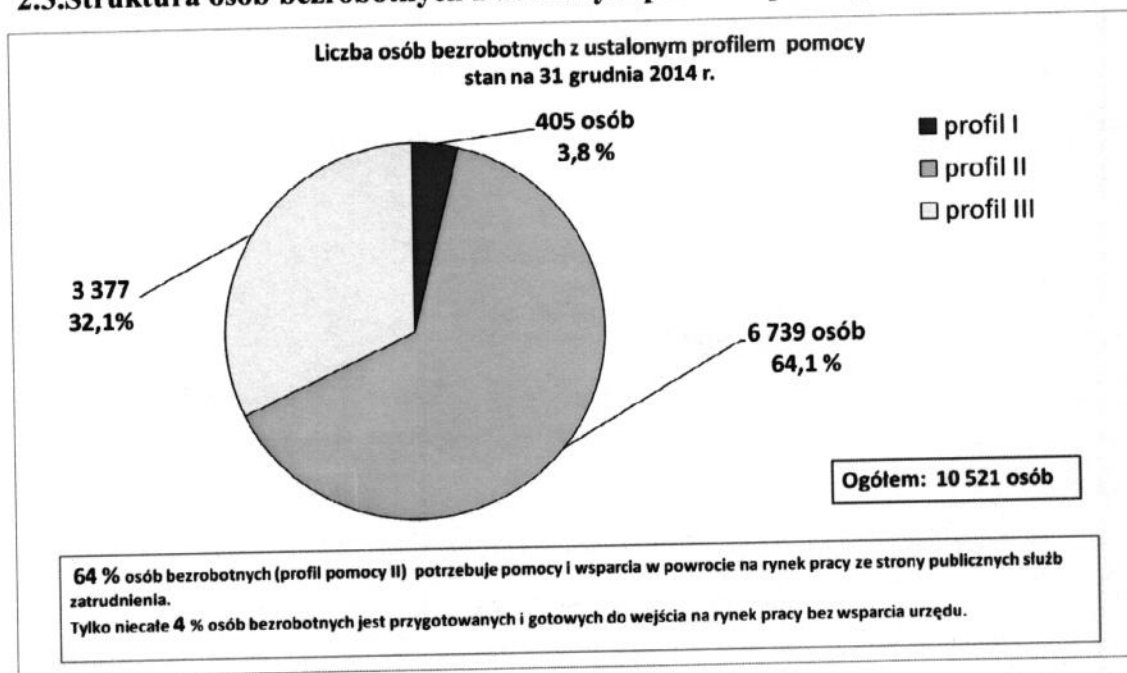
Najliczniejsza grupa osób bezrobotnych pozostaje na bezrobociu powyżej 2 lat – 2 311 osób, co stanowi 21,2 % ogółu bezrobotnych. Dłużej na bezrobociu przebywają kobiety niż mężczyźni, mają na to wpływ nie tylko względy opiekuńcze (małe dzieci, niepełnosprawni lub starsi członkowie rodziny), ale także mniejsza liczba miejsc pracy skierowanych do kobiet.

Ważną kategorią jest staż pracy. Największy odsetek stanowią wśród zarejestrowanych osoby pracujące wcześniej od 1-5 lat – 2 468 osób, tj. 22,6 %.

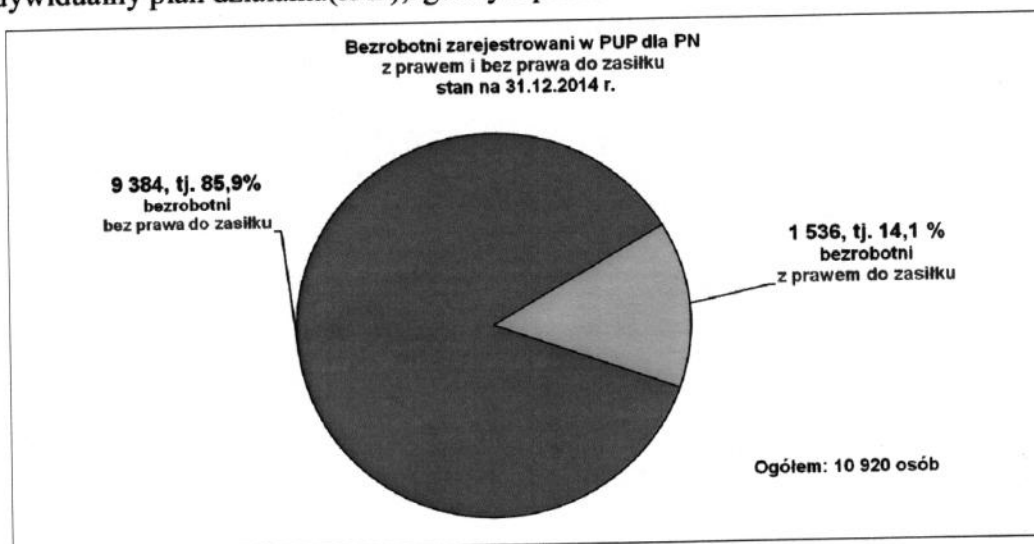
Podobnie wysoki wskaźnik bezrobocia rejestrowany jest wśród osób, które wcześniej nie pracowały – 2 196, tj. 20,1 %. Łącznie te dwie grupy stanowią ponad 40% ogółu bezrobotnych, którzy jeszcze w ogóle nie znaleźli swojego miejsca na rynku pracy lub też jeszcze nie umiejscowili się w nim na trwałe, podejmując jedynie dorywcze, krótkookresowe prace.

2.3. Struktura osób bezrobotnych z ustalonym profilem pomocy.

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wprowadziła od 2014 roku nowy sposób postępowania przy obsłudze bezrobotnych, który opiera się na koncepcji profilowania pomocy. Ustawa wprowadziła trzy profile: **profil pomocy I**, przewidziany dla osób aktywnych, **profil pomocy II**, przewidziany dla osób wymagających wsparcia urzędu i **profil pomocy III**, dla osób oddalonych od rynku pracy.

Po ustaleniu profilu pomocy, doradca klienta opracowuje dla każdego bezrobotnego indywidualny plan działania (IPD), zgodny z profilem.

Zasiłek dla bezrobotnych posiadało 1 536 osób, tj. 14,1 % ogółu bezrobotnych. Pozostałe 9 384 osoby bezrobotne tj. 85,9 % nie miały prawa do zasiłku.

2.4. Niepełnosprawni zarejestrowani w PUP dla PN (stan na 31.12.2014 r.).

Na koniec 2014 roku zarejestrowanych było **501 osób niepełnosprawnych**, z czego: **433 osoby posiadało status osoby bezrobotnej** (4,0 % ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych), **a 68 osób status poszukującego pracy.**

Wśród niepełnosprawnych osób bezrobotnych jest 218 kobiet i 215 mężczyzn. Z analizowanej grupy 321 osób posiadało lekki stopień niepełnosprawności, 106 osób umiarkowany stopień niepełnosprawności, a tylko 6 osób stopień znaczny. Najliczniejszy rodzaj niepełnosprawności to upośledzenie narządu ruchu – 165 osób, choroby psychiczne – 51 osób i choroby układu oddechowego i krążenia – 48 osób.

Zdecydowana większość zarejestrowanych niepełnosprawnych to osoby posiadające doświadczenie zawodowe. Najwięcej osób z tej grupy posiadało staż pracy w przedziale 10-20 lat oraz 20-30 lat.

Najwięcej osób bezrobotnych niepełnosprawnych posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe – 180, tj. 41,6 %, 24,7 % policealne i średnie zawodowe, 18,9 % podstawowe i podstawowe nieukończone. Jest jeszcze grupa osób niepełnosprawnych z wykształceniem wyższym w liczbie 31 osób, tj. 7,2 % ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych.

II. Analiza SWOT lokalnego rynku pracy

Silne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Różnorodność projektów realizowanych przez PUP na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych • Duże doświadczenie urzędu w pozyskiwaniu dodatkowych środków finansowych, a także wysoka efektywność realizowanych programów • Rozwój przedsiębiorczości w powiecie, postawy przedsiębiorcze mieszkańców, duża ilość nowych podmiotów gospodarczych • Walory krajobrazowe, zaplecze turystyczne i wypoczynkowe regionu • Potencjał edukacyjny • Systematyczny wzrost poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych społeczeństwa • Współpraca z partnerami rynku pracy na rzecz realizacji zewnętrznych projektów unijnych skierowanych do bezrobotnych mieszkańców regionu (OPS-y, stowarzyszenia, fundacje itp.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Problem długotrwałego bezrobocia • Mała aktywność i niechęć osób długotrwale bezrobotnych do podjęcia zatrudnienia i dalszego rozwoju zawodowego • Utrzymujący się wysoki odsetek bezrobotnych kobiet • Stosunkowo duży udział w strukturze bezrobotnych osób po 45 roku życia • Niski standard życia rodzin dotkniętych bezrobociem (wysoki poziom bezrobocia, bezrobocie rodzinne, niski poziom płac) • Nierówny dostęp do oferty edukacyjnej, dyferencjacja materialna rodzin • Niskie tempo przyrostu miejsc pracy • Niewielki udział firm produkcyjnych w strukturze podmiotów gospodarczych • Utrudniony dostęp do rynku pracy dla osób niepełnosprawnych • Problemy komunikacyjne wykluczające część mieszkańców powiatu z dostępu do rynku pracy • Niskie płace zmniejszające motywację do podjęcia pracy
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój gospodarczy kraju i jego wpływ na odpowiedni rozwój ekonomiczny powiatu • Środki Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) i Funduszu Pracy (FP) pozwalające na tworzenie nowych miejsc pracy • Wzrastający poziom wykształcenia młodych mieszkańców Sądecczyzny • Wzrost mobilności pracowniczej • Otwarty rynek pracy w krajach Unii Europejskiej • Wzrost świadomości konieczności ciągłego podnoszenia i uzupełniania kwalifikacji w celu dostosowania do zmieniającego się rynku pracy • Rozwój dialogu i partnerstwa na rzecz rozwiązywania problemów rynku pracy • Rozwój turystyki i nowych inwestycji związanych z atrakcyjnością turystyczną regionu • Rozwój dostępności komunikacyjnej regionu 	<ul style="list-style-type: none"> • Długotrwałe bezrobocie prowadzące do zjawiska ubóstwa, patologii, wykluczenia społecznego czy marginalizacji • Wysokie koszty pracy oraz niedoskonałe i często zmieniające się ustawodawstwo • Dziedziczenie bezrobocia (bezrobocie pokoleniowe), a w konsekwencji biedy • Migracja osób wysoko wykwalifikowanych do krajów i regionów lepiej rozwiniętych ekonomicznie • Gwałtowna reemigracja • Niska mobilność zawodowa mieszkańców powiatu • Narastające problemy ekonomiczne UE • Coraz trudniejsze wejście na rynek ludzi młodych (absolwentów, osób bez doświadczenia)

III. Program na lata 2015-2020

1. Priorytety, cele i działania.

Biorąc pod uwagę przytoczone na wstępie dokumenty programowe i zawarte w nich wytyczne, a także wnioski wypływające z przedstawionej analizy lokalnego rynku pracy zobrazowane syntetycznie w analizie SWOT oraz dotychczasowe doświadczenie w rozwiązywaniu problemów bezrobocia i wypracowane w jego trakcie dobre praktyki, Powiatowy Urząd Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego przyjął trzy priorytety, w oparciu o które zbudowano program:

- **Przeciwdziałanie wzrostowi bezrobocia i jego skutkom społecznym poprzez promocję zatrudnienia i efektywną aktywizację.**
- **Promocja i rozwój przedsiębiorczości oraz kształcenia ustawicznego.**
- **Doskonalenie instytucjonalnej obsługi rynku pracy – profesjonalny i przyjazny urząd.**

Priorytety te wpisują się odpowiednio w trzy cele strategiczne wyodrębnione w Strategii Rozwoju Powiatu Nowosądeckiego na lata 2011-2020 Aktualizacja oraz w założenia rozwojowe dla powiatu nowosądeckiego na lata 2015-2018 z perspektywą do 2022 roku zawarte w dokumencie z 2014 roku „Powiat Nowosądecki – Nowe Wyzwania, Nowe Nadzieje”.

- Priorytet I wpisuje się w cel strategiczny nr II „Rozwój sfery społecznej powiatu poprzez wysoki poziom ochrony zdrowia oraz pomocy społecznej, zachowanie bogactwa walorów przyrodniczych i kulturowych powiatu oraz likwidację zjawiska bezrobocia”.
- Priorytet II wpisuje się w cel strategiczny nr I „Rozwój gospodarczy powiatu poprzez udoskonalony układ komunikacyjny i sprawną infrastrukturę techniczną o standardzie europejskim oraz stały rozwój przedsiębiorczości gospodarczej i obszarów wiejskich gwarantując wzrostu ekonomicznego regionu”.
- Priorytet III wpisuje się w cel strategiczny nr III „Rozwój sfery instytucjonalnej powiatu poprzez wzrost efektywności funkcjonowania administracji publicznej na terenie powiatu oraz stałą jego promocję”, a także Powiatowy Program „Przyjazny Urząd Pracy”.

Zawarte w Priorytetach cele operacyjne i przewidziane w ich ramach działania, które tworzą spójny i jednolity **Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego**, służącej mają nadrzędnej misji Programu, którą jest –

„Wzrost zatrudnienia i utrzymanie aktywności zawodowej klientów Powiatowego Urzędu Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego”.

Działania Powiatowego Urzędu Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego w zakresie realizacji Programu będą się koncentrować na marketingu i promowaniu świadczonych usług, na zachęcaniu, przyciąganiu i motywowaniu klientów Urzędu, zarówno bezrobotnych jak i pracodawców, do korzystania z oferowanych usług i form wsparcia oraz kształtowaniu pozytywnego wizerunku Urzędu jako instytucji nowoczesnej, otwartej na klienta, przyjaznej i budzącej zaufanie.

Priorytet I

Przeciwdziałanie wzrostowi bezrobocia i jego skutkom społecznym poprzez promocję zatrudnienia i efektywną aktywizację.

W ramach tego priorytetu wytyczono cele operacyjne w zakresie ograniczania zjawiska bezrobocia i jego negatywnych skutków poprzez podejmowanie działań na rzecz promocji zatrudnienia, aktywizacji społeczno-zawodowej oraz poprawy jakości kapitału ludzkiego dzięki wdrażanym szkoleniom i propagowaniu kształcenia ustawicznego.

Realizowane w ramach przewidzianych działań formy wsparcia obejmą m.in. podstawowe usługi rynku pracy (pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe i szkolenia) i inne działania aktywizujące osoby zagrożone wykluczeniem społecznym (staże, roboty publiczne, prace społecznie użyteczne, PAI).

Powyższe działania umożliwią osiągnięcie wyższego poziomu motywacji i zaangażowania osób bezrobotnych, w tym grup defaworyzowanych na rynku pracy, takich jak: młodzież, osoby starsze i niepełnosprawne.

Cel operacyjny	Działania
1. Zwiększenie aktywności zawodowej osób bezrobotnych	1.1.Promocja usług publicznych służb zatrudnienia
	1.2.Realizacja podstawowych usług rynku pracy na rzecz osób bezrobotnych i poszukujących pracy: <ul style="list-style-type: none">• Pośrednictwo pracy• Poradnictwo zawodowe• Szkolenia
	1.3.Realizacja pozostałych działań aktywizujących skierowanych do osób bezrobotnych: <ul style="list-style-type: none">• Staże• Prace interwencyjne• Roboty publiczne• Prace społecznie użyteczne
2. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	2.1.Integracja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych
	2.2.Aktywizacja zawodowa osób po 50 roku życia
	2.3.Działania aktywizujące ukierunkowane na młodzież - Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, nowe instrumentywprowadzone nowelizacją

	ustawy w 2014 roku
	2.4. Przywracanie zdolności do zatrudnienia bezrobotnych oddalonych od rynku pracy: <ul style="list-style-type: none"> • Program Aktywizacja i Integracja • zlecenie działań aktywizacyjnych
	2.5. Aktywizacja osób po 30 roku życia z uwzględnieniem grup będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy
3. Pozyskiwanie dodatkowych środków na finansowanie aktywnej polityki rynku pracy	3.1. Realizacja projektów oraz programów finansowanych z: <ul style="list-style-type: none"> • Europejskiego Funduszu Społecznego • rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej • puli samorządu województwa • innych źródeł
4. Rozwijanie współpracy z innymi podmiotami zajmującymi się problematyką rynku pracy	4.1. Współdziałanie z innymi urzędami pracy przy wymianie informacji dotyczących możliwości uzyskania zatrudnienia, szkolenia na terenie ich działania
	4.2. Współpraca z ośrodkami pomocy społecznej w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> • Samorządowej Elektronicznej Platformy Informacyjnej • PSU i PAI • Aktywizacji dłużników alimentacyjnych • Finansowanie świadczeń integracyjnych w ramach zatrudnienia socjalnego
	4.3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie ekonomii społecznej

Priorytet 2

Promocja i rozwój przedsiębiorczości oraz kształcenia ustawicznego

Realizowane w ramach celów operacyjnych działania będą kierowane do osób, które zamierzają rozpocząć działalność gospodarczą, a także już istniejących i rozwijających się podmiotów gospodarczych.

W ramach tego priorytetu realizowane będą działania w zakresie polityki informacyjnej i promocji postaw przedsiębiorczych oraz wspierania tworzenia nowych firm.

Wsparcie pracodawców tworzących nowe miejsca pracy polegać będzie na udzielaniu pomocy finansowej przy zatrudnianiu przez nich osób bezrobotnych w ramach prac interwencyjnych lub refundacji kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy, a także szkoleniu bezrobotnych i pracowników zgodnie ze zgłoszonymi potrzebami pracodawców.

Cel operacyjny	Działania
1. Stwarzanie przyjaznych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości	1.1.Szerokie działania informacyjne na temat możliwości podjęcia działalności gospodarczej
	1.2.Organizacja szkoleń z zakresu przedsiębiorczości
	1.3.Udzielanie dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej
	1.4.Promocja samozatrudnienia i postaw przedsiębiorczych poprzez organizację spotkań z bezrobotnymi i cykliczną organizację konkursu „Start w biznes z urzędem pracy” oraz promowanie jego laureatów
2. Wsparcie pracodawców tworzących nowe miejsca pracy	2.1.Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia miejsca pracy
	2.2.Refundacja części wynagrodzenia pracownika w ramach prac interwencyjnych
	2.3.Informowanie i promowanie programów zatrudnienia subsydiowanego oraz upowszechnianie usług ukierunkowanych na rozwój przedsiębiorczości
3.Promocja kształcenia ustawicznego	3.1.Finansowanie szkoleń zgodnie z zapotrzebowaniem pracodawców: <ul style="list-style-type: none"> • szkolenia osób bezrobotnych i poszukujących pracy • szkolenia pracodawców i pracowników
	3.2.Podnoszenie umiejętności i kwalifikacji osób bezrobotnych poprzez organizację szkoleń i inne instrumenty z zakresu rozwoju zasobów ludzkich
	3.3.Współpraca z innymi instytucjami realizującymi projekty podnoszące kwalifikacje zawodowe

Priorytet 3

Doskonalenie instytucjonalnej obsługi rynku pracy – profesjonalny i przyjazny urząd.

Działania koncentrować się będą na doskonaleniu i poprawie instytucjonalnej obsługi rynku pracy poprzez m.in. promocję usług, podnoszenie jakości obsługi klienta, akcje informacyjne z wykorzystaniem dostępnych technologii informatycznych, szkolenia i doskonalenie zawodowe pracowników urzędu.

Cel operacyjny	Działania
1. Doskonalenie instytucjonalnej obsługi rynku pracy	1.1. Ciągłe podnoszenie kwalifikacji pracowników PUP poprzez samokształcenie, systematyczne szkolenia, studia podyplomowe i inne
	1.2. Podnoszenie jakości obsługi klienta poprzez: <ul style="list-style-type: none">• Doskonalenie standardów realizacji podstawowych usług rynku pracy• Zwiększenie dostępności oraz wzbogacenie form i metod świadczonych usług i instrumentów rynku pracy• Wyposażenie pracowników w niezbędne narzędzia i modernizacja techniczna sprzętu• Szkolenia tzw. „miękkie” pracowników z zakresu kultury obsługi, empatii i obsługi „trudnego klienta”, przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu.
	1.3. Wykorzystywanie dostępnych technologii informatycznych: <ul style="list-style-type: none">• Bieżąca aktualizacja i uzupełnianie treści strony internetowej urzędu• Rozwijanie i doskonalenie Samorządowej Elektronicznej Platformy Informacyjnej (w skrócie SEPI)
	1.4. Dialog i partnerstwo: <ul style="list-style-type: none">• Wzmacnianie roli i udziału partnerów społecznych, administracji samorządowej, instytucji pozarządowych, przedstawicieli nauki i biznesu w kształtowaniu wspólnej lokalnej polityki rynku pracy i systemu edukacji i szkoleń, m.in. poprzez działalność na forum Powiatowej Rady Rynku Pracy
	1.5. Pogłębianie analizy lokalnego rynku pracy poprzez wykorzystywanie dostępnych metodologii: <ul style="list-style-type: none">• Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych• Barometr zawodów• Analizy zmian w strukturze zarejestrowanych
	1.6. Badania własne pod kątem: <ul style="list-style-type: none">• Potrzeb pracodawców• Potrzeb osób bezrobotnych i poszukujących pracy

2. Wskaźniki realizacji i źródła finansowania

Niżej podano w formie tabelarycznej wybrane wskaźniki realizacji Programu:

L.p.	Wskaźniki
1.	Liczba osób bezrobotnych
2.	Stopa bezrobocia
3.	Udział osób długotrwale bezrobotnych
4.	Wskaźnik zatrudnienia w powiecie
5.	Liczba osób podejmujących pracę
6.	Liczba osób objętych szkoleniami (wg poszczególnych form)
7.	Liczba osób biorących udział w stażach
8.	Liczba osób skierowanych do zatrudnienia subsydiowanego (wg programów)
9.	Liczba osób skierowanych na utworzone stanowiska pracy
10.	Liczba osób, które otrzymały dotację na podjęcie działalności gospodarczej
11.	Liczba osób niepełnosprawnych podejmujących pracę
12.	Liczba osób objętych poradnictwem zawodowym
13.	Liczba ustalonych profili pomocy
14.	Liczba opracowanych indywidualnych planów działania
15.	Liczba osób objętych pośrednictwem pracy, w tym: - liczba podjęć pracy niesubsydiowanej
16.	Liczba pozyskanych ofert pracy ogółem
17.	Liczba ofert pracy EURES
18.	Nowe instrumenty
19.	Liczba pracowników PUP PN objętych różnymi formami doskonalenia zawodowego
20.	Wartość pozyskanych środków finansowych wg źródeł
21.	Wydatki na aktywizację ogółem
22.	Wartość zrealizowanych projektów

Dodatkowo stopień realizacji niektórych zadań przyjętych w Programie będzie mierzony przy użyciu wskaźników efektywności zatrudnieniowej i kosztowej.

Źródła finansowania Programu:

- Fundusz Pracy
- Środki UE
- Budżet JST
- PFRON
- Budżet Państwa

3. Monitoring i sprawozdawczość

Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego na lata 2015-2020 jest programem wieloletnim zawierającym podstawowe priorytety i przewidziane w ich ramach działania w obszarze lokalnego rynku pracy, które będą ujmowane przez PUP w rocznych planach, zawierających dodatkowo ustalone zasady i kryteria realizacji programów rynku pracy. Plany roczne będą przygotowywane po uzyskaniu decyzji w sprawie wielkości środków finansowych na dany rok, przeznaczonych na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu oraz na funkcjonowanie urzędu pracy jako instytucji.

Koordynatorem i realizatorem Programu jest Powiatowy Urząd Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego. Odpowiada on za osiągnięcie celów i rezultatów Programu, jego zgodność z przyjętym planem działań, prawidłową realizację oraz za monitoring i sprawozdawczość z jego wykonania. Koordynator czuwa nad prawidłowym dokumentowaniem i rozliczaniem działań i całości Programu, w tym też nad zarządzaniem finansowym.

Monitoring realizowanych w ramach Programu działań będzie prowadzony na bieżąco w celu zapewnienia prawidłowości i efektywności jego przebiegu. Stały monitoring pozwoli na analizowanie postępów realizacji Programu, badanie zgodności i stopnia osiągnięcia zakładanych rezultatów. Jednocześnie służyć on będzie wykrywaniu zagrożeń i ewentualnej konieczności modyfikacji podejmowanych działań.

Sprawozdania z rocznej realizacji zadań Powiatowego Urzędu Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego będą przedkładane Powiatowej Radzie Rynku Pracy i Radzie Powiatu Nowosądeckiego w terminie do końca I półrocza za rok poprzedni wraz z osiągniętymi w danym roku wskaźnikami zawartymi w Programie Promocji. Zawarta w sprawozdaniu z realizacji zadań, ocena ilościowa i jakościowa uzyskanych rocznych rezultatów Programu będzie dokonywana poprzez: analizę wysokości pozyskanych środków finansowych, stopień ich zaangażowania i wydatkowania; analizę ilościową osób i firm objętych wsparciem urzędu; analizę ilościową zrealizowanych programów rynku pracy.

Coroczna ewaluacja Programu umożliwi lepsze dostosowanie działań instytucji i organizacji pracujących na rzecz tegoż rynku do zmieniających się potrzeb i realiów na nim panujących. Pierwsza podsumowująca ewaluacja Programu nastąpi po trzech latach realizacji i będzie stanowić podstawę do sporządzenia ewentualnych korekt w zaplanowanych działaniach co pomoże rozwiązywać bariery napotymane w trakcie jego wdrażania.

Zbiorcza informacja z realizacji Programu zostanie opracowana i przedstawiona w 2021 roku po zakończeniu okresu realizacji programu.

W celu upowszechnienia Powiatowy Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego na lata 2015-2020 zostanie zamieszczony w wersji elektronicznej na stronie internetowej urzędu www.nowysacz.praca.gov.pl

Uzasadnienie

Art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 149, z późn. zm.) stanowi, że do zadań samorządu powiatu należy opracowanie i realizacja programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy, stanowiącego część powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, o której mowa w odrębnych przepisach. Powiatowa Rada Rynku Pracy w dniu 10 września 2015 r. pozytywnie zaopiniowała Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego na lata 2015 - 2020.